

SILZEMNIEKU AINAVA

1. Ainavas struktūras raksturojums

Meliorēts lauksaimniecībā izmantojamo zemju masīvs – polderis. Platība 1182.7 ha. Ainavu struktūrā dominē zālāji. Atsevišķās vietās sastopami lieli koki.

2. Ainavas raksturojums un attīstība

2.2. Ainavas bioloģiskās daudzveidības raksturojums

Ainavas bioloģiskās daudzveidības priekšnosacījums ir kādreiz kultivēta pļava, kuras lielākā daļā atbilst bioloģiski vērtīgo zālāju prasībām. Teritorija noteikta kā bioloģiski vērtīgais zālājs. Pļavās sastopamas nozīmīgas ornitoloģiskās un botāniskās vērtības. Pļavām pārkrūmojoties to bioloģiskā vērtība samazinās.

2.3. Ainavas estētiskās un kultūrvēsturiskās vērtības

Ainavas estētiskais novērtējums:

Ainavas estētisko vērtību veido atsevišķi augošie koki, bet sakarā ar to, ka pļavas ainava nav labi sasniedzama, tā neatrodas nozīmīgu tūristu maršrutos, tai ir zems estētiskā jutīguma līmenis.

Ainavas kultūrvēsturiskais novērtējums:

Pļavas ir meliorētas un stipri pārveidotas, līdz ar to tām nav nozīmīga kultūrvēsturiskās ainavas vērtība.

2.4. Ainavas sociālekonomiskā nozīme

Nacionālās nozīmes lauksaimniecībā izmantojumās zemes. Patlaban pļavas daļēji tiek apsaimniekotas. Vienlaikus lielās platībās zāle netiek pļauta un šajās teritorijas zemes īpašnieki neizmanto ES tiešos maksājumus. Perspektīvā teritorijas izmantošana saistās ar lauksaimniecību vai eergētiskās koksnes audzēšanu. Pilnībā nav atrisināts polderu uzturēšanas finansiālais jautājums.

2.5. Vispārējās tendences ainavu struktūras attīstībā un to ietekmējošie faktori

Pļavu aizaugšana ar krūmiem, kā rezultātā samazinās ainavas bioloģiskā vērtība. Pļavu izmantošanas intensifikācijas rezultātā var samazināties to bioloģiskā vērtība, kā arī palielināties barības vielu noplūde no lauksaimniecībā izmantojamām zemēm, kā rezultātā pieaugs eutrofikācijas procesa intensifikācija Burtņieku ezerā.

2.6. Ainavu vai ainavu elementu pašreizējais aizsardzības režīms un tā ietekme uz ainavu izmantošanu un apsaimniekošanu

Silezemnieku polderis atrodas ZVBR ainavu aizsardzības zonā, kā rezultātā daļēji tiek aizsargāts pļavu biotopu saglabāšana. Burtnieku ezera krasta josla ietilpst dabas liegumā “Burtnieka ezera pļavas”.

2.7. Vēlamā ainavu struktūra un tās elementu attīstība

Poligonam nākotnē jāsaglabājas kā polderim ar plašām, vienlaidus, atklātām, mitrām un slapjām, vēlams pavasarī regulāri applūstošiem zālājiem, ja vien netiek paredzēta polderu sistēmas un to no ezera norobežojošā dambja likvidācija, savienojot ar Burtnieku.

Nav pieļaujamas hidroloģiskā režīma izmaiņas nosusināšanas virzienā poligonā un arī tā apkārtnē, ja tas var ietekmēt hidroloģisko režīmu pļavā.

Lielākajā platībā atklāta palieņu pļava bez krūmu un kokaugu apauguma. Pļava regulāri pārplūst, ir pielāgojusies un atkarīga no regulāriem paliem, īpaši pavasaros. Augsnes īpatnību un vēsturiskās apsaimniekošanas dēļ izveidojusies dabiskām, neielabotām pļavām raksturīga veģetācija. Atkarībā no esošā mitruma režīma, daļa pļavas platības reljefa pazeminājumos applūst, pieļaujamas nepastāvīgas lāmas un pastāvīgi mitras ieplakas, tajā skaitā vecupes un palu ietekmē radies saposmots mikroreljefs; reljefa paaugstinājumos – arī kserofītiska veģetācija.

Esošie grāvji uzturēti – attīrīti no krūmu un koku apauguma. Pļavās saglabājamas parkveida struktūras, ja tādas vēsturiski izveidojušās, kā arī atsevišķas krūmu un koku grupas, savrupi koki, kā arī krūmu un koku apstādījumi ap mājvietām, tajā skaitā to atliekām (pamati, sagruvušas ēkas u.c.).

Iespēju robežās jāsaglabā “vēsturiskie pļavu ceļi”, kas ierīkoti to uzturēšanai un apsaimniekošanai, nereti tie ir ļoti šauri, līkumaini, kā arī nodrošina vairāku atsevišķu pļavu savienotājfunkciju un ir savdabīga liecība par vēsturisko teritorijas apsaimniekošanu un tradicionālo dzīvesveidu.

2.8. Priekšlikumi ainavas izmantošanai un apsaimniekošanai

1. Saglabājams valsts nozīmes lauksaimniecībā izmantojamo zemju statuss.
2. Izstrādājama Silzemnieku poldera attīstības stratēģija, kas ietver teritorijas izmantošanas ekonomiskos, ekoloģiskos un sociālos aspektus.
3. Lielākās platībās saglabājama esošo lauksaimniecības zemju ainava – pusdabisks zālājs. Atsevišķās teritorijās, izņemot bioloģiski vērtīgos zālājus, pieļaujama lauksaimniecībā izmantojamo zemju izmantošanas intensifikācija.
4. Pļavu teritorijas jāapsaimnieko pļaujot vai noganot.
5. Bioloģiski vērtīgās pļavas nedrīkst mēslot un citādi ielabot.

6. Nav atbalstāms bioloģiski vērtīgo pļavu apmežošana.
7. Bioloģiski vērtīgajās pļavās nav pieļaujama enerģētiskās koksnes plantāciju ierīkošana.

3. Priekšlikumi ZVBR zonējumam

Visa ainava iekļaujama ZVBR ainavu aizsardzības zonā.